

עיניה רדפו אחריו - 13 חודש היכה לה בשבי, 13 שנה

חיכה לה בחוץ - ולבסוף היא אמרה לו: „לא!”

זהו סיפורו האישי של חיים שטרן, האיש שאהבתו לשחקנית תיאטרון „זוית”, וגיבורת המחזה „אהבה שכזאת” - לא ידעה גבול.

כיוע לאחר הכרזת המדינה הייתי חקוק בשמירה בכפר הערבי וזייעה, מול קיבוץ נאות-מרדכי, אליו הגעתי אחרי עלייתי הבלתי-לגיאלית ארצה, בשנת 1940. קשה לומר שעמדתי בתפקידי בשקט. בי אותו יום נבש הכפר רוב תושביו הוברחו ממנו. אך אש המרגמות לא הצליחה לגרש שתי נשים. אמרו שהן משוגעות, לא הבינו את זרע המלחמה והסתובבו ערומות ביז התורבות. אז נתן האחראי פקודה והשתיים נורו מקרוב ונהרגו.

לא יכולתי להרגע. כי לגבי היה זה פשע מלחמה איום. באותו ערב, כששמעתי מעמ דת השמירה שלי את קול המהלוח ש בקעו ממסיבת הנצחון במשק, הצלתי בי מחי את תמונת הרוי, שנרצחו בידי ה נאצים, בשואה שפקדה את עמנו. כאשר חזרתי למשק, לא ידעתי עדיין ש באותו יום, באחירה זו, התחיל פרק חדש, שנועד להשפיע על חיי כפי שלא השפיע כל מאורע אחר. הכרתי חברה חדשה, שהגיעה לקבוץ, יוצאת צ'כיה כמוני. שמה היה ולאסטה (ואוה) שינובה. כיום: נאחה שאן.

★ ★ ★ לשבי וחזרה

תחלנו לצאת יחד, אולם מלחמה היא מלחמה ואני נאלצתי לצאת, עם ערד שני הכרי המשק, לעזרת המושבה משמר-הירדן. לא הספקתי להיפרד מאחי ר ידידי ועליתי על המשאית, בנוכחותה של נאחה. לא התחשבו בכך, שרק שנה וחצי לפני כן כמעט ונהרגתי עליידי אנשי זייעה, שהייתי אחרי ניתוח ומצאתי סוף-סוף בחור דה ושלחו אותי בלי שהות אפילו של לילה אחד. יום אחד לפני ההפוגה הראשונה נכבשה משמר-הירדן ונפלנו בשבי הסורי. שלוש-עשרה חודש עברו עלי בשבי הסר רי, כמעט ללא מכתבים מקרובי ומנאחה, כלאו בתוך בית-סוהר ולא במחנה. אולם או החלטתי בלבי: אם נאחה תשמור לי אמונים עד שאצא מהשבי - אשאנה לאשה. כשיצאתי חיכה לי עם מקבלי-הפנים לי חוזרים. התמונה, בה אני מחבק אותה הת פרסמה באחד העיתונים כסמל הבעל החוזר לאשתו. הייתי מאושר. אולם כשחזרנו למשק נהפכו רגשותי על מיהם. נאחה סיפרה לי, לאחר כמה זמן, כי היא בהריון. מכיון שהיה זה סמוך למועד חזרתי למשק, הסכמתי להשאר לגור עמה משך שמונת החודשים הבאים. אם יתברר כי אני הוא אבי החלק - סיכמנו - נמשיך לחיות יחד. אם לא - נפרד.

כאשר נולדה הילדה ערכנו לה בדיקת דם והתברר כי לא אני הוא האב. נאחה ביקשה שאסכים לקבל, בכל זאת, אותה ואת הילדה. הסכמתי לקבל אותה לאשה ולאמץ את הילדה, אך אמרתי לנאחה כי לא אסכים שהילדה תישא את שמי. על כך היא אמרה: „אז לא עשית כלום בשבילי!” כעבור זמן עברתי על סרקטור בחוץ בי משך כמה חודשים ורק לפעמים ראיתיה. כשחזרתי, כבר לא הייתה נאחה בדירה הקודמת. היא עברה לגור בצריף אחר, וכעבור זמן מה עברה לקיבוץ גבעת ברנר. הפצרתי בה תמיד לחזור - אך היא סרבה. לא ידעתי מה לעשות. עד שבאחד הימים ראיתי בעיתון מודעה על פתיחת קורס לי עובדים סוציאליים בחיפה ויצאתי להשתתף בו, בהסכמת הקיבוץ נאות-מרדכי. יום אחד ביקרתי בתערוכה בחיפה. הלכתי לאורך הקירות ופתאום ראיתי את נאחה. ניגשתי לה ואמרתי לה שלום.

נאחה לא הסתובבה, לא הביטה בי, והורה להביט בתמונות. כאילו אינני קיים כלל. באותו רגע נתקפתי בפיקי-ברכיים וייעד שלא עזב אותי עד היום. הרגשתי גם לפתע רגש אשמה שעלה וגאה בי מאותו יום. חשבתי כי חטאתי לה בכך שלא הסכמתי לקבל את הילדה ככתי. נפגשתי עוד פעם עם נאחה בגבעת ברנר ופעם גם ראיתי את משחקה בהמוך ליר וחשבותי כמה דומה תפקידה, תפקיד הבת האכזרית, לאופייה במציאות.

★ ★ ★ לספר לאבן קרה

גם המציאות שלי הייתה אכזרית. לאחר תאוונה שקרחה לי מהעבודה הסוציאלית.

ראיתי שהיא טרין זיית מציג בירושלים את המחזה אהבה שכזאת וניגשתי לראות את נאחה, ששיחקה תפקיד במחזה זה. כשנגשתי להפשה לפני ההצגה קראה בשם זה: „זה אתה, חיים!”

הייתי מאושר על קבלת הפנים וקבענו להפגש אחר ההצגה, בתקווה שאוכל להשי מע עליה ללון בירושלים. אבל נאחה הת אבירה, היא נתנה לי את כתובתה בתל אביב, ואמרה שאבוא בסוף השבוע.

כיום ישיבי בילינו יחד עם בתה בקולנוע ולמחרת ישבנו בביתה לשוחח. דיברתי אה

אהבה

שכזאת

הכגישה הדראמטית

בין היים שטרן לנאחה שאן, כשחזר מה שבי הסורי, לאחר 13 חודשים. נאחה, אותה הכיר בקיבוץ, חיכתה לו אז ותמונת פגישהם פרסמה בעיתונים כסמל הבעל החוזר אל אשתו. לישון. נלחמתי נגד מחשבות אלו בצום של 40 יום, אך לא הצלחתי להשתחרר מן. החלטתי שעתה, שלוש-עשרה שנה לאחר יום הכרותנו, אלך אליה לבקש סליחתה. זה היה תאריך שסימל גם את שלוש-עשר החודשים שעברו עליה כשהייתי בשבי.

כה חמים. לבסוף אמרה: „אבל עברו כבר עשר שנים. הספקתי לשכוח אותך. כי אחרי הכל אני לא חייבת לך כלום...” לא יכולתי להבין זאת. אם כך הרי אף אדם אינו חייב דבר לשני. אפשר להרוס אותו, לשחק ברגשותיו, להשפילו - ר לבסוף לא חייבים לו כלום. לבסוף התרככה נאוה. נפרדנו בנשיקה ונסעתי לירושלים. נאחה הבטיחה לבקרני בהצגתה הקרובה בירושלים, להמשיך השיחה. משעבר חודש וחצי ללא סימן, נסעתי שוב אליה לתל-אביב. חיכיתי לה ליד הבית שתחזור מההצגה. היה גשם סוחף באותו ערב ונאלצתי להתי חבא בחדר המדרגות. בשעה אחת אחר הצות היא הגיעה. ביקשתי איתה לעלות כדי שנוכל לדבר, אך היא סרבה. דרשה בתוקף שאכתלק.

לא רציתי. עליתי למעלה בתקווה שתעלה אחרי, אך היא נעלמה. כעבור שתיים באה בלוויית שני שוטרים וכולנו נפענו למשטרה. נאוה סברה עזות - אני סרבה.

★ ★ ★

בטוב או ברע

רגשותי נצמיו ממש כמו המלך ליד שאיבד את מלכותו. למחרת בבוקר שוב הייתי אצל נאחה. כשעמדתי ליד ביתה הגיע אחי מן הקבוץ. נאחה צלעה לשם והידיעה שנטרפה עלי דעתי והיא רוצה לי דבר אתו. נגשתי עם אחי לקפה ביתו, שם הייתה נאוה, אך היא סרבה לדבר איתי. „אני כבר אמצא את הדרך לדבר אתך” הטחתי כלפיה, „בטוב או ברע.”

עליתי לאוטובוס ונסעתי לנאות-מרדכי. למחרת בא שוטר, הייבתי במאסר בית של שבוע, גבו מכני עזות ולקחו את סביעת אצבעי. האשמה אשר בה הואשמת: „אימתי על נאחה שאן כי אמצא את הדרך אליה, בטוב או ברע.”

למרות זאת נסעתי אליה שוב כמוצאי שבת. חיכיתי לה ליד התיאטרון, אך היא הצליחה להתחמק. כשנגשתי לביתה וחיכיתי היא הגיעה עם שני שחקנים ושוטר ונלקחתי לחתנת-המשטרה.

שוב ביקשתי מנאחה לדבר איתה, ואז הפנתה לפתע את הראש והפליטה: „ברור! פהאום לא יכולתי להניד דבר. ראיתי לפתע את כל המשחק שלה וכיצד התצללה בי ושברה את חיי. ירקותי על הריצפה ואמרתי: „על זה היא בונה את האמנות שלה!” אך היא המשיכה להייד. או ירקותי ישר בפניה. „הנה”, אמרתי לה, „עכשיו יש לך גם 2 עדים!”

נאוה לא הנידה ראש ונשארה לעמוד על מקומה. הסמל הומין אותה ואת שני השחקנים שהיו איתה, פנינה גרי וסבאל עצמון, למסור מיד עזות בחדרו.

מתוך החרד שמעתי אותם נוחקים מתלוצצים בזמן מסירת העדות ומחשבותי העבירו אותי שלוש-עשרה שנים אחר נית. נוכחתי במהלוח הנצחון בנאות-מרדכי, כי, לאחר רצה שתי הערבות בכפר וזייעה, כאן עומד אדם שבו והם מתלוצצים בעזותי לא הכחשתי כאומה. אמרתי כי עשיתי זאת כדי להביע את הביו שנצטבר בי כלפיה, בגלל שקריה והתגרויותיה בי כבדי. לקחו את טביעת אצבעותי ושלתו אותי למעצר ללא חקירה.

היכיתי ליום המשפט, כדי להסביר לשייט את כל מה שהביא אותי לאותו רגע. אולם שופטת השיום לאה עוגן, ששפטה אותי באשמת תקיפה, לא נתנה לי לספר הכל. נמצאתי חייב בדיון והוטלו עלי קנס של 20 ל"י, או חמישה ימי מאסר ומאה לירות התחייבות להתנהגות טובה. ניסיתי לערער בפני בתי-משפט גבוהים, אך נדחתה בשרי רות עוד טרם שבעתי. גם פניותי לזייעה משפטי, לבית-המשפט הגבוה לצדק, למשי טרה ולמוסדות אחרים, לא נענו. כך לא נשארת ברירה אחרת לכן-אדם, השומר על כבודו, מאשר לעזוב את הארץ, היות ולא רוצים לשמוע על „אהבה ש כזאת.”